

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

ביצה דף ד

אגרא דפרקא אות קץ
קין) נראה לי טעם ליו"ט שני בחוץ
לארץ, הגם דאנחנו בקיאים
בקביעא דירחא, דידוע שבת נקרא קד"ש,
שמאיר אור החכמה אבא שלא ע"י
מעשינו, משא"כ יו"ט נקרא מקר"א
קד"ש שמאיר רק הארה מבינה אמא, רק
אנחנו ע"י תורתנו ומעשינו ותפלתנו
אנו ממשיכין אור החכמה וזהו מקר"א
קד"ש (מלשון ואחרי כן יאכלו הקרואים
[ש"א ט יג] שרצ"ל המזומנים)², והנה
מכיון שאנחנו צריכין להמשיך אור
החכמה ע"י מעשינו זה לא יתכן לנו
בשלימות רק בארץ ישראל, כי אורא
דא"י מחכים, משא"כ חו"ל הוצרכו
חכמים לתקן יום נוסף מדבריהם, וכבר
ידעת שכל אנשי המשנה והתלמוד נקראו
חכמי"ם על שהיו מושפעים מחכמ"ה
(עיי' בהקדמת הקדוש בעל אור החיים
לספר החפץ)³. ע"כ היום הניתקן בתקנת
חכמים הוא כלי לנו לקבל אור החכמה
גם בחו"ל שאין אורה מחכים, דוק
והארץ, וע"פ הדברים הנ"ל תתן לב
להתבונן פירוש הפסוק [תהלים ק"ד] מה
רבו מעשיך ה' כולם בחכמ"ה עשית
מלאה הארץ קנייך, ועת לקצרי⁴.

בני יששכר ניסן מאמר ד' דרוש ב' - הערה

(6) הג"ה: הקשיא הזאת מתרצת אצלנו במקומות אחרים על צד דרך הקדש², דהנה אנו בקיאים בקביעא דירחא²²
ולמה אנו צריכין לעשות שני ימים טובים של גליות, וכתבנו במקום אחר (מאמרי סודש כסלו מאמר ג אות לה) להיות
יום טוב הוא 'מקרא קודש' וכא הארה מן החכמה הנשפעת מלמעלה ביום טוב²², הנה בארץ ישראל אורא דארץ
ישראל 'מחכים' (כ"ז קמ:), ונעשה כלי לקבל אור החכמה, מה שאין בן בחוץ לארץ אין כלי להגביל²², הנה יש
יום מיוחד בתקנת 'חכמים' [המקבילים מן החכמה ביו"א] ונעשה אותנו היום כלי להגביל החכמה כיון שהוא מתקנת